

Katedra blízkovýchodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE posudek vedoucího práce

Práci předložil(a) student(ka): Aneta Benediktová

Název práce: Město Aššur

Vedoucí práce: Mgr. Kateřina Šašková, Th.D.

1. CÍL PRÁCE

K cíli své práce autorka v Úvodu píše: „Bakalářská práce má za úkol shromáždit co nejvíce poznatků o městě Aššur, na jejichž základě může být vytvořen obraz o jeho stavu. Jako cíl své práce jsem si stanovila zjistit podrobnější popis výsledků vlády některých panovníků, především v oblasti architektury. Dalším cílem bude zachytit přeměnu města Aššur v centralizovaný stát. Zásadním bude také zobrazení života v ulicích Aššuru, obživy místních lidí a vztahu obyvatel k bohu Aššurovi.“ Takto stanoveného cíle (či spíše cílů) bylo z větší části dosaženo, ovšem primárním tématem práce je město Aššur, nikoliv Asýrie jako státní útvar.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):

Autorka svůj text rozdělila na šest hlavních částí. Po přiblížení přírodních podmínek lokality v první části se v druhé kapitole zabývá archeologickými průzkumy tohoto starověkého města. Tato kapitola je bohužel jen velmi stručná.

Třetí a nejobsáhlejší část práce je věnována dějinám Aššuru od nejstarších období přes jeho pád zbraněmi Médů roku 614 př. n. l. až po jeho dočasné oživení v době parthské. V této části práce se objevují různé nepřesnosti. Například otcem Šalim-aḥuma byl Puzur-Aššur, nikoliv Puzuri (str. 9), na str. 10 je uvedeno, že „Aššur-bél-nišéšu nechal zhotovit nové vnitřní stěny v Novém městě“, šlo však o hradby. Na str. 14 autorka píše: „Od 18.-15. století př. n. l. byla celá Asýrie podřízena Babylónii a vládcí Hammu-rápimu.“ Hammu-rabi však jistě nevládl od 18. do 15. století př. n. l., jeho dynastie byla navíc začátkem 16. stol. př. n. l. sesazena Chetity, těžko tedy v této době a v době následující mohla kontrolovat Asýrii. Na str. 15 je uvedeno „Vládcí zastávali funkce nejvyššího boha Aššura.“ Autorka má zřejmě má na mysli funkci nejvyššího kněze boha Aššura, ačkoliv to je zmíněno v jedné z následujících vět. Na str. 17 je uvedeno: „Za jeho (Adad-nārārī I.) vlády se dostal do Aššuru kulturní vliv Babylonie a tím i kult boha Enlila, a tak se stalo módní používat titul „náměstek boha Enlila“, který se začlenil až mezi královské tituly.“ K tomu však došlo již dříve, autorka sama koneckonců zmiňuje chrám, který Šamši-Adad I. v Aššuru zasvětil bohu Enlilovi, stejně tak titul „náměstek boha Enlila“ byl požíván již Adad-nārārīho předchůdci, např. Šamši-Adadem I., Erība-Adadem I. a Aššur-uballit em I. Na str. 26 píše, že Sinacherib „změnil hlavní vchod do Aššuru“, šlo však o vchod do Aššurova chrámu, a na téže straně je uvedeno: „Zdi na severovýchodní stěně se nazývaly „báb parak šímáte“ a „báb eriqqi“.“ Ve skutečnosti však šlo o názvy bran, což je patrné i z jejich názvů. Nepřesnosti se objevují i v přepisu místních jmen - Egallugalsarrakurkurra (správně Egallugalšarrakurkurra; str. 19), Apqu-Sa-Adad (správně Apqu-ša-Adad; str. 23). Autorka občas cituje královské nápisy asyrských panovníků, jejich překlady jsou ovšem místy neobratné a nepřesné.

Celkově by možná mohlo být ponecháno méně prostoru politickému vývoji, ačkoliv, jak autorka sama správně píše, jsou dějiny Asýrie s dějinami Aššuru velmi úzce spjaty, a větší prostor by mohl být věnován archeologickým průzkumům jednotlivých objektů a jejich stavebním úpravám asyrskými panovníky. Takto stavební pasáže týkající se Aššuru působí spíše jako doplněk k líčení dějinného vývoje a autorka často zmíní pouze budovu, na které daný král pracoval, ale už žádné další podrobnosti. Výjimkou jsou citace královských nápisů a pasáže o Sinacheribových a Asarhaddonových stavebních úpravách Aššurova chrámu.

V další části autorka nastiňuje život obyvatel běžných čtvrtí Aššuru a zabývá se jejich potravou, vzhledem (v tomto případě však vzhledem aristokratů, který je zachován na asyrských reliéfech), obživou a uměním. V těchto podkapitolách čerpá téměř výhradně z knihy A. T. Olmsteada *History of Assyria*. Poslední dvě podkapitoly tohoto oddílu jsou věnovány náboženství, bohu Aššurovi a jeho chrámu. Problematika názvu Aššur a sepětí hlavního asyrského boha s jeho stejnojmenným sídelním městem by měla být zařazena spíše někam do úvodu práce, otázka asyrského náboženství, pokud má být důkladně rozebrána, stačí sama o sobě na samostatnou práci. Zde působí příliš stručně a navíc poněkud cizorodě, neboť zbylý text je věnován hmotné kultuře a politickému vývoji Asýrie/Aššuru. Aššurovu chrámu, jak autorka sama uvádí, již byla věnována pozornost v předchozí kapitole, tam tedy mohly být na příslušných místech uvedeny i ty informace z této podkapitoly, které tam ještě uvedeny nejsou.

Poslední krátká kapitola je zaměřena na současný Aššur.

Okruh literatury, z níž autorka čerpala, není příliš obsáhlý, neopomněla však edice RIMA a RINAP, v nichž byly vydány komentované přepisy a překlady královských nápisů asyrských panovníků. Tento cenný zdroj informací ovšem mohl být ke zpracování daného tématu využit v mnohem větší míře. Z prací německých archeologů, kteří se na odkrývání Aššuru podíleli, figuruje v bibliografii pouze kniha W. Andraeho *Das Wiedererstandene Assur*.

Práce obsahuje bohatou obrazovou přílohu, která text vhodně doplňuje, na přílohy je v textu odkazováno a odkazy provazují rovněž některé části práce.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (*jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.*):

Jazykový projev má své rezervy, vyjadřování je občas neobratné, ale text je přes občasná stylistická nedopatření srozumitelný. Hůře jsou na tom některé pasáže v překladech asyrských nápisů. V textu se naopak objevuje jen zanedbatelné množství chyb a překlepů.

Citace a odkazy na literaturu jsou v pořádku, kapitoly jsou členěny přehledně a grafická úprava textu i kvalita příloh odpovídá nárokům kladeným na závěrečnou práci.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (*celkový dojem z bakalářské práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.*):

Celkový dojem z práce je rozpačitý. Autorka poměrně obsáhle shrnula dějiny Asýrie, a tedy i Aššuru, uvedla nejvýznamnější panovníky a vyjmenovala jejich stavební práce v tomto městě, ovšem větší prostor je zejména ve starších obdobích věnován jejich politickým aktivitám, zatímco záležitosti týkající se přímo Aššuru, tedy převážně právě stavitelská činnost, často stojí spíše v pozadí. Další stinné stránky již byly zmíněny výše.

Kladnou stránku práce spatřuji v tom, že autorka čerpala přímo z nápisů asyrských panovníků. Z hlediska obsahu hodnotím kladně rovněž shrnutí poznatků o životě ve starověkém Aššuru.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (*jedna až tři*):

Změnilo se nějak postavení Aššuru poté, co Aššurnasirpal II. přenesl své sídlo do města Kalhu?

6. **NAVRHOVANÁ ZNÁMKA** (*výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě*):

dobře

Datum: 26. 5. 2015

Podpis:

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'F. Nová', written in a cursive style.